

S2016/78/

2017-02-23

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

**Remissyttrande angående Ordning och reda i välfärden -
betänkande av Valfärdsutredningen (SOU 2016:78)**

SKPF Pensionärerna har givits möjlighet att lämna remissyttrande över SOU 2016:78 och väljer att fokusera på de förslag och delar av utredningen som bedöms som särskilt intressanta och viktiga för våra medlemmar.

SKPF Pensionärerna anser att utredningen är ett steg i rätt riktning men kan, utifrån utredningens i och för sig mycket omfattande material, varken tillstyrka eller avstyrka utredningens förslag på avkastningsmätt gällande verksamheter inom välfärdsproduktion.

SKPF Pensionärerna anser att överskott i de skattefinansierade verksamheterna regelmässigt ska återinvesteras men också att valfrihet ska handla mer om att kunna välja innehåll i verksamheten än vem som utför den.

SKPF Pensionärerna anser att kvalitet och tillgänglighet ökas genom uppföljning och kontroll. Varken kommuner eller stat har tidigare tagit ansvar för att skapa förutsättningar för god kvalitet och insyn i privat driven äldrevård och omsorg. Idag används för mycket av de gemensamma resurserna till annat än hög kvalitet och tillgänglighet.

Med anledning av att några entydiga effekter på effektivitet och kvalitet inte kunnat påvisas är utredningens slutsats att det beror på att den offentligt finansierade välfärden har särskilda egenskaper som medför att den inte fungerar som en vanlig marknad där kunder själva står för finansieringen. Välfärden beskrivs i utredningen som en kvasimarknad, och att det är på grund av detta som övervinsterna är möjliga.

En förutsättning för att konkurrens och kundval ska leda till ökad kvalitet är att vi byter när vi är missnöjda. Men det är inte lika lätt att byta äldrevård och omsorg som tandkräm eller diskmedel. Valet är ofta oåterkalleligt och det är svårt att utkräva ansvar.

Kvasimarknad är en marknad där monopol ersätts av konkurrerande leverantörer, men där resultatet inte är en normal marknad – alla satsar inte på vinstmaximering. Efterfrågan bestäms av en offentlig budget och inte av behov. Valet görs i första hand av den som upphandlar, inte av konsumenten. Konkurrensutsättningen ser inte ut att ha gett de entydiga vinster som många hade förväntat sig.

I utredningen saknas den viktiga frågeställningen om hur de ekonomiska incitamenten ska se ut för att säkra våra medlemmars tillgång till god vård och service. Hur kan långsiktig stabilitet och tillgång säkras? Hur stora investeringar krävs av det offentliga för att kompensera för bortfallet inom det privata? Vi hade gärna sett att utredningen haft mer fokus på dessa, för våra medlemmar viktiga frågor, och mindre fokus på tekniska konstruktioner av vinsttak.

Berit Bölander
Förbundsordförande
Svenska KommunalPensionärernas
Förbund